

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Egész évre . . . 12 kor. Negyedévre . . . 3 kor.
Félévre . . . 6 kor. Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő:

dr. BALOGHY ERNŐ.

Kiadótulajdonos:

BITTERMANN NÁNDOR.

HIRDETÉSEKET
és nyilttéri közleményeket a kiadóhivatal vesz fel.
MEGJELEN MINDEN KEDDEN ÉS PÉNTEKEN.

A Wekerlefalvai ügy.

Zombor, 1902. augusztus 25.

(Dr. H. F.) Nem vállalkozhatom arra, hogy e lapban részletesen foglalkozzam a katolikus egyháznak vele született ősi jogán alapuló vagyonszerzési és vagyoni jogi képességéről, a vagyonszerzési módokról, hanem csak röviden óhajtom kifejtetni egy konkrét esetből kifolyólag az egyházi vagyon elidegenítésének módozatait.

A keresztény jog a régi pogány római jog mintájára, mely a res sacraet extra commercium helyezte, nem engedte meg az egyházi vagyon elidegenítését.

Több zsinat, a többi közt a IV-ik karthagói zsinat, a püspököknek megtiltotta, hogy papságának beleegyezése nélkül egyházi javakat eladjon. Még ezenfelül a primás beleegyezése is szükséges volt.

A kalocsai egyházmegyében pedig, miután innen az ügyek nem kerültek a primási szentszék elé, hanem a felebbviteli forum maga Róma, a kalocsai érsek beleegyezése nélkül el nem idegeníthetők. Később a tilalmi törvények egész láncolata keletkezett s pedig nemcsak

egyházi, hanem világi törvények is, melyek nemcsak a szoros értelemben vett elidegenítést tilalmazzák, hanem tiltanak minden olyan jogügyletet is, mely által az egyházi vagyon megterhelhetik vagy állagában kevesbítettik.

Az egyházjognak tehát sarkalatos alapelvét képezi az, hogy az egyházi vagyont, akár ingatlan, akár megőrizhető ingóság az, elidegeníteni nem lehet és nem szabad.

Ezen tilalmi törvények azonban nem feltétlenek. Vannak bizonyos esetek, mikor az egyházi vagyont mégis el szabad idegeníteni, de hogy ez érvényes legyen, megkivántatik a kellő ok „justa causa” és meg kell tartani az előirt alakszerűségeket.

„Justa causa” például az „urgens necessitas” sürgős szükségesség, „evidens utilitas” kétségtelvényű előnyösség.

Az előirt alakszerűségekhöz pedig tartozik a „pista causa” alapos megvizsgálása az arra illetékes faktorok részéről, plébánia javak elidegenítésénél pedig, mert tulajdonképen a konkrét esetben arról volt szó, a plébános meghallgatása s miután a patronus a m.

kir. államkincstár, annak a meghallgatása is, ez utóbbi azonban akkor, a midőn a pápa előzetes beleegyezése meg van, nem szükséges. Ha az érsek az elidegenítéshez egy decretum alienandoban beleegyezését megadta, az elidegenítés illetve a telekkönyvi átíratás a maga rendje és módja szerint megtörténhetik.

Más kérdés az, hogy az érsek köteles-e minden esetben a pápa hozzájárulását kikérni vagy sem? Azelőtt igen, manapság már nem, mert a pápa a püspökök kérésére 10 évre megszokta engedni, hogy az egyházi vagyont bizonyos korlátok között a pápa nevében elidegeníthetik. Így 1880-ban az osztrák érsekeknek és püspököknek a pápa ezt a kedvezményt megadta, nálunk tudtommal ez nincs meg s így nálunk az egyházi javak elidegenítése, természetesen ha adomány, a király beleegyezésén kívül a pápa hozzájárulása is szükséges. De kisebb vagyon elidegenítéséhez, melynek értéke a mai pénzviszonyok szerint számítva 1000—1500 koronát meg nem halad, az érsek beleegyezésén kívül semmi más beleegyezés vagy jóváhagyás nem szükséges.

A BÁCSCA tárcája.

Töprengés.

Mély esőndesség körülöttem, én virrasztok egyedül.
Szememre még az álomnak ónszárnya nem nehezült.
Az unasztó néma csendben meg-megdobban a szívem...
Mért is van a szív s a szívben mért is van a szerelem?!

Bús sóhajtól fáj a keblem s könybe lábad a szemem,
Könyimen át mintha látnám, hogy szobám forog velem;
Pedig csak az eszem forog, — csak e körül szüntelen:
Mért is van a szív s a szívben mért is van a szerelem?!

Eh, mit nekem a szerelem, van elég sok más bajom!
Inkább alvó szobatársam lélekzetét hallgatom.
Megpróbálok utánozni, — csak sóhaját ád kebelem:
Mért is van a szív s a szívben mért is van a szerelem?!

Kitekintsek tán az éjbe? Ott csak nem lesz semmi sem,
A mi eszembe juttatná, hogy minek a szerelem?...
Csillag fénye ömlik reám. — Ő is csillag, Istenem!...
Mért is van a szív s a szívben mért is van a szerelem?!

Törött ablakfiókon át hideg tódul befelé,
Forró homlokom hűteni, — hivatlan' is jő a szél.
De nem ez az igaz célja; azt dalolni jött nekem:
Mért is van a szív s a szívben mért is van a szerelem?!

Vad dalára tánera kelnek esilláromban a gyertyák,
Nem is táncolnak, mint inkább a fejüket csóválják.

Mit gondolhatnék mást, mint hogy azon töprengnek velem:
Mért is van a szív s a szívben mért is van a szerelem?!

Hát lefekszem! Álmaim közt nem boszant az ég s az éj...
Ágyamig a nyájas holdnak fénye elkísér.
Emlékezem, hogy sétánkon kísért már egy éjjelen...
Mért is van a szív s a szívben mért is van a szerelem?!

Éjjél elmúlt, ágyba tehat! Lehunyom a szememet, —
Ne lássak semmit! — De hallok: ebresztő óráim ketyeg...
Tán ő is így hallgatózik s azt hajlja, mint én teszem:
Mért is van a szív s a szívben mért is van a szerelem?!

Vén Antal.

Utunk keletre.

Irta: Novákovits Izidor.

VIII.

Szerajevótól Mosztárig.

Már jó messzire vitt el a vonat s mi még mindig Szerajevó látképének hatása alatt állottunk.

Ilidzset és néhány kisebb állomást elhagyva, nemsokára kikértültünk a tágas Szerajevszko-polyéból. Utunk a „sziklátat morzsoló” Zujevina mellett lassan emelkedni kezdett s mire a Hadzsityi nevű fatelepet elhagytuk volt, már jól benne voltunk az erdős hegyek között.

Bosznának felsőbb éjszaki fele, nevezetesen a Boszna völgyének vidéke tagadhatatlanul szép a szó igaz értelmében, de

erősen versenyre kél vele a déli rész, amely mintegy átmenetet képez a bércei, vadregényes Hercegovina felé.

Hadzsityit elhagyva és egy szakadékból kikertülve hirtelenül szemünkbe tűnik a Bjelasnicának a 2000 métert túlhaladó, hótakart csúcsa, amely alatt fűzgek zergék csapatai tauyáznak. Amely meredeknek látszik ezen elég kopár begykúp lejtője, oly könnyű állítólag annak megmászása. És a vadregényes vidéket kedvelő turista ne is mulassza el a Bjelasnicára való kirándulást, mert míg egyrészt az ott 2067 méternyi magasságban épült meteorológiai állomáson kényelmes menhelyet talál az idő esetleges viszontagságai ellenében, addig másrészt állítólag onnan páratlan kilátás nyílik Hercegovina és Montenegro magas hegycsúcsokkal megszakított kőmezői felé.

Mialatt tekintettünk folyton a nekünk szokatlan havas felé fordult, a most már fogaskeréken is haladó vasut észrevétlenül, itt-ott 6% os emelkedéssel felkúszott az Ivánvizválasztóra. Ennek egyik magas lejtőjén épült a hasonló nevű állomás, mely körül néhány pompás nyaraló látható.

Iván állomás után közvetlenül egy 877 m. magasságban kiásott és 648 m. hosszú alagutba kerültünk, melyet elhagyva, bucsut mondtunk a „ponoszna Bosznanak”, hogy a „nemes Hercegovinát” üdvözöljük.

Ezek után áttérve a konkrét esetre, a wekerlefalvai plébánialak és jegyző-lak fundusának a kicserélésére, nézetem szerint úgy az egyházi hatóság, valamint a patronus és a közig. hatóság a legkorrektebbül és az adott viszonyokhoz képest méltányosan és helyesen járt el.

Mert ott tulajdonképen vagyon elidegenítéséről nincs is szó, mert az egyházi vagyon állaga sérelme nélkül csak más, teljesen egyenértékű helyre tétetett át, a mihez az érseki hatóságnak mindenkor, minden további előzetes vagy utólagos beleegyezés nélkül joga van.

De még ha tényleges elidegenítésről lenne szó, az esetben is az eljárás teljesen korrekt s helyes volt, a mikor az érseki hatóság a kir. kincstár mint patronatus a cseréhez a hozzájárulást megadta, mert a justa causa fennforog, hisz a jegyzőnek az a házhely lett jegyzői házhelyül kimutatva, melyet jóhiszeműleg szülővel beültetett s már éveken át békésen birtokol s így a legnagyobb igazságtalanság lenne őt, azon címen, mert az eredetileg plébánialak fundusnak volt kijelölve, attól megfosztani; ezenfelül justa causául szerepel a charitas christina is, hogy a községben e miatt már rég dúló viszályok megszüntessenek, s így a Wekerlefalviak örömmel s hálával üdvözölhetik e rég húzódozó ügynek ily helyes, méltányos s végleges megoldását.

Vármegyei közgyűlés.

Vármegyénk törvényhatósági bizottsága több sürgős ügy letárgyalása céljából folyó hó 22. napján pénteken délelőtt a vármegyei székház nagytermében rendkívüli közgyűlést tartott, melyen a bizottsági tagok közepes számban jelentek meg.

A közgyűlésen Latinovits Pál főispán elnökölt, ki 9 órakor a teremben a bizottsági

Ki tudná felsorolni, hány kanyarulattal baladt utunk ide-oda, hány alaguton, hegy-szakadékon, merészen alácsú lejton kúszott át vonatunk ez isteni vidéken, melynek szépségei kiállják a versenyt a büszke Alpokkal? Azalatt a 2-3 óra alatt, míg Hercegovina felső részén áthaladtunk, a vadregényes hegyvidék minden érdekes változatát volt alkalomunk megismerlni. Majd előttünk, majd mögöttünk, majd balról, majd jobbról tünt fel egy-egy érdekes pont, melyet órák hosszat szemlélhetünk, anélkül hogy betelünk annak gyönyöreivel. És ezeket az itt pazarul elhelyezett tájrészeket leírni lehetetlen, meg kell azokat nézni, hogy valódi fogalmunk legyen e kincsről, melyet Európának egy még nem eléggé ismert kis országa rejt magas határai között.

Javában szemlélgettük a Liszina havas csúcsait, mikor a pályának erős esését kezdtük érezni. Rövid időre rá belekertültünk a Neretva (Narenta) völgyébe, melynek egy festői zugában értük el Konyicát.

A lélek bőséges munkája közben testünk megkívánja az erőpótlást. Konyica állomáson vettük be a még illdizsból megrendelt izletes ebédet.

Ujra felszállva a csinos kocsiba, pihe-nés helyett lelkünk újabb munkára akadt, talán a leghaladatosabbra, amely utunk folyamán akadt.

tagok éljenzése között megjelenén, elfoglalta elnöki székét, szívélyes szavakkal üdvözölte a megjelent bizottsági tagokat és a közgyűlést megnyitottnak nyilvánította.

Elnökölő főispán a közgyűlés jegyzőkönyvének vezetésével Vojnits István főjegyzőt, a szólni kívánók feljegyzésével Popovits Sebő tb. főjegyzőt és az ügyési teendőkkel Pribil Ernő főügyészt bizta meg.

A reudkívüli közgyűlés a következő tárgyakat tárgyalta le.

Törvényhatósági átiratok.

Bars vármegye közönségének átirata a vármegyei tisztviselők és alkalmazottak lakbérilletményének országos rendezése tárgyában. — Arad sz. kir. város közönségének átirata a kispénzek mikénti kezelésére vonatkozó törvények módosítása tárgyában. — Torontál megye átirata a vasárnapi munkaszünetnek a hivatalnokokra leendő kiterjesztése érdekében a képviselőházhoz intézett felirat pártolása iránt. — Pancsova város átirata a paucsovai vegyes választókertlet kettéosztása mellett Pancsova városnak önálló képviselőválasztókertletté leendő alakítása iránt a képviselőházhoz intézett felirat támogatása iránt. — Ezen törvényhatósági átiratokat a közgyűlés tudomásul vette.

Pozsony város átirata.

Pozsony város átirata a magyar ipar és kereskedelem, nemkülönben hazai szellemű erdők érdekeinek érvényesítése és pártolása érdekében hozott határozatának pártolása iránt. — A vármegye törvényhatósági bizottsága, méltányolva a magyar ipar és kereskedelem fellendítésének szükségességét és fontosságát, határozatilag kimondja, hogy Pozsony szab. kir. város közönsége által hozott közgyűlési határozathoz hasonlóan vármegyénk törvényhatósága minden szükségletének beszerzésénél csak magyar anyagot szerez be, a műszaki teendők ellátása körül magyar műszaki erőket alkalmaz, a kiadandó vállalkozásoknál, munkálatoknál és szállításoknál csak magyar vállalkozó ajánlatát veszi figyelembe és külföldi beszerzés vagy külföldi szakértő és vállalkozó alkalmazása csak előleges közgyűlési határozat után eszközölhető. A közgyűlés ezen határozatát a bizottság tagjai megjelnezték.

Munkás-lakások építése.

A vármegye alispánjának előterjesztése a munkás-lakások építésére a földmivelési m. kir. miniszter ur által kiutalványozott segély összeg mikénti szétosztása iránt. — Az alispán a beérkezett tisztí jelentések alapján javasolja, hogy a rendelkezésre álló 20000

A haragosan zöld, számtalan kaszkád, kiálló szirtcsoport és hirtelen hajlások által ide oda terelt Neretvának völgye vadregényes, szépségekben túlbővelkedő vidéken vezetett át beuntunket, melynek méltó leírására a gyarló ember tolla nem is vállalkozhatik. Így tehát csak felsorolok egyes dolgokat, melyek a legelkényeztettebb utast is meglepik. Ilyenek a Preny-planina havasai, a Rama-síkság, a Jablanica völgye, a Dolyánka szakadék, a Rama-híd, a magasból lezubanó Komadina forrása, a fekete vízű Crno-vréló, Jablanica vidéke stb. stb.

Szinte fáj a szívünk, midőn a Neretvától vezetve a zord hegyeket széjjeltoló Mosztarszko polyéba kerülünk. Itt már nem a táj, hanem inkább a teljes pompájában ragyogó délinövénnyel foglalkoztatta figyelmünket. A szokatlanul buja szőlőindák, az olajfák sötét csoportja, az itt-ott a barázdák szélén eltörpülő füge, a karsu cyprus stb. mind új meg új jelenség előttünk.

A Neretva mindkét partján elnyúló síkságot délről a magas Hum szegélyezi, melynek lábánál kényelmesen helyezkedett el Szent-Száva herceg országának fővárosa, a „fehér” Mosztár, a hová tikkasztó hőségben, de korántsem lankadó kedvvel érkezünk meg.

korona és annak időközi kamatjából O-Becse községnek 3000 korona, Petrovoszellónak 1000 korona, Torzsának 1000 korona, Uj-Szivacnak 1000 kor., Báth Monostornak 2000 kor., Bács-Madarasnak 2000 kor., Baracsának 800 kor., Dautovának 800 kor., Bács-Almásnak 1500 kor., O Verbásznak 1000 kor., Zenta városnak 4000 kor., Bács-Kulának 2000 korona. Ezen összegekből a helyi illetőségű gazdasági munkás 200 koronáig segélyben volna részesíthető, ha az iránt a bírósági előjárásnál kérvényez, mely is a kérelemlevelet véleményes jelentése kíséretében a képviselőtestület elé terjeszti, melynek jogkörébe tartozik a kérelem felett dönteni.

Hordóhitelesítő hivatal.

Alispáni előterjesztés a Rigyica községben felállítandó hordóhitelesítő hivatal vezetőjével megkötött szerződés jóváhagyása tárgyában. — A község által megkötött szerződést az alispán előterjesztése alapján a közgyűlés jóváhagyta.

Gazdasági kongresszus.

Az országos gazda-kongresszus meghívó levele a folyó évi szeptember 8., 9. és 10. évi Pozsonyban megtartandó VI. országos gazdakongresszusra. — A közgyűlés Latinovits Géza és Rác György bizottsági tagokat küldi ki a vármegyei képviselőtestületben.

A délvideki kivándorlási kongresszusi bizottságnak kérelme a kongresszus költségeinek fedezéséhez hozzájárulása iránt. — Ezzel kapcsolatban a vármegye alispánjának előterjesztése a délvideki kivándorlási kongresszus költségeire utalványozott összeg tárgyában. — A közgyűlés 100 korona segélyt utalványoz és a vármegye belép 4 korona tagsági jeggyel.

Wesselényi Miklós szobra.

Szilágy vármegye átirata Nagy Wesselényi Miklós szobrának leleplezése tárgyában. — Wesselényi Miklós szobrát szeptember hó 18. napján leplezik le Zilabou. A vármegye közönsége a szoborleleplezési tüneményre a vármegyei képviselőtestületben Latinovits Géza és Rác György bizottsági tagokat küldi ki.

Magyar helységnevek.

Igen érdekes tárgya volt a közgyűlésnek a vármegyei községnevek magyarosítására vonatkozó állandó választmányi javaslat, melyet Kleiner Lajos aljegyző dolgozott ki nagy fáradsággal és terjesztett a közgyűlés elé. A következő községek nyertek új neveket. A községnek erre vonatkozó határozatait lapunkban annak idején esetről-esetre közöltük. Most a vármegyei közgyűlésnek ezen kérdésben hozott véghatározatát közöljük, megjegyezvén, hogy a zárjelben foglalt név a község régi neve.

A bajai járásban: Nagybaracska (Baracska), Bükkhegy (Bikity), Csátalja (Csatalja), Bácsdávod (Dautova), Regőcse (Rigyicza), Herczegszántó (Szántova).

Az almási járásban: Bodrogjánk (Jan-kovácz), Mátételke (Matheovics).

A zombori járásban: Bortány (Bezdan), Gádor (Gakova), Bácskelecsény (Kerovaja), Küllöd (Kolluth), Körtés (Kruševlja), Nemes-halom (Nemes-Militics), Oszives (O-Szivacz), Bodroglegyen (Sztanics), Ujszives (Uj Szivacz).

Az apatini járásban: Bácsapáti (Apatin), Szilberék (Bresztovác), Bácskertes (Kupuszina), Nagyszápár (O Sztapar).

A hódasági járásban: Dérnya (Déronya), Fülöplak (Filipova), Bácsordás (Karavukova), Liliomos (Lality), Paripás (Parabuty), Rácz-halom (Rác-Militics), Vékás (Vajszka).

A palánkai járásban: Bulkém (Bulkesz), Dunacséb (Cséb).

A bács kulai járásban: Orbász (O-Verbász), Ujorbász (Uj-Verbász), Veprod (Veprovác).

A zentai járásban: Magyararkanizza (O Kanizza).

Az óbecsei járásban: Magyarbecse (O-Becse), Turja (Turia).

A titeli járásban: Alsókabol (Alsó-Kovil), Felsőkabol (Felső-Kovil), Dunagárdony (Gardinovce), Kács (Káty), Sajkáslak (Lok), Tiszamosócs (Mosorin), Sajkásszentiván (Kovil-Szt-Iván), Tündéres (Vilova).

A
(Gyurgyev
cze), Tisz
A to

A
választmány
nyugdíj
megállapít

Ugy
nyugdíjának
hagyatott.

Ugy
Sándor k
osztályba

gyában. —
Antaléna
iránti kér

Ugy
volt jegy
tárgyában.

metrovits
dijhátalék

Ózv
Ó-Becse

ban hozot

Novák és
község kép

választási

Markovits

Zenta r. t.

leszedésén

berőszege

— Strboja

Zsablya kü

átengedése

Stark Arm

viselőtestü

részvétel

tagadó ha

lebbezése 2

litás tárgy

Kecske

nak a Kec

tárgyában

Ferenc és

tanyai isk

hozott hat

társai fele

templomi

zott határo

társai fele

Muhi Istvá

rozata ell

felebbezés

zsefné-fele

határozata

bezése a k

esedékes

tár terhére

határozato

Mich

Alsó-Kovil

talánítás t

Ofner Igu

községnek

hozott hat

járóság fel

viselőtestü

tése tárgy

Marjanszki

ség képvis

vosnak az

latért való

tározata el

dotta fel a

hozandó.

Miba

felebbezés

vetett és

térítését m

— Elutasi

Zenta

rozata a

Sok pé

A zsablyai járásban: *Sajkásgyörgye* (Gyurgyevó), *Boldogasszonyfalva* (Gospodince), *Tiszabékás* (Zsablya), *Nádalya* (Nádaly).
A topolyai járásban: *Bácsér* (Pacsér).

Nyugdíjügyek.

A községi jegyzői nyugdíj-ellenőrző választmány javaslata özv. Szauer Ferencné nyugdíjának megállapítása tárgyában. — A nyugdíj a választmány javaslata alapján megállapított.

Ugyanannak javaslata özv. Deák Istvánné nyugdíjának megállapítása tárgyában. — Jövőbogyatott.

Ugyanannak javaslata Mikosevits Antal Sándor községi jegyző magasabb nyugdíjosztályba leendő sorozása iránti kérelme tárgyában. — Ugyanannak javaslata özv. Jung Antalnének nyugdíjban leendő részvételére iránti kérvénye tárgyában. — Elutasított.

Ugyanannak javaslata Zavisits István volt jegyzőt terhelő nyugdíjárulék leírása tárgyában. — Ugyanannak javaslata a Demetrovits István volt jegyzőt terhelő nyugdíjhátralék leírása tárgyában. — Leiratott.

Felebvezések.

Özv. Albrecht Gyuláné felebvezése Ó-Becse község képviselőtestületének néhai férje visszatartott fizetésének kiadása tárgyában hozott határozata ellen. — Tapavica Novák és társai felfolyamodványa Csurog község képviselőtestületének az ottani irnokválasztási ügyben hozott határozata ellen. — Markovits Lajos és társainak felebvezése Zenta r. t. városnak a leszakadt hidrészeknek leszedésénél használt hajó és felszerelésének beröszsége tárgyában hozott határozata ellen. — Strboja Mika zsablyai lakos felebvezése Zsablya községnek egy fél holdnyi területnek átengedését megtagadó határozata ellen. — Stark Armin felebvezése Mohol község képviselőtestületének a tanítói gyűlésen való részvétel költségeinek utalványozását megtagadó határozata ellen. — Biró János felebvezése Zenta városnak a nyomtatvány szállítás tárgyában hozott határozata ellen. — Kecskeméti Simon felebvezése Zenta városnak a Kecskeméti-féle iskolahelyiség bérlete tárgyában hozott határozata ellen. — Forray Ferenc és társai felebvezése Zenta városnak tanyai iskolai helyiség bérlete tárgyában hozott határozata ellen. — Keller Márton és társai felebvezése Kernyaja községnek a templomi zenekar tiszteletdíja tárgyában hozott határozata ellen. — Kovács János és társai felebvezése Petrovosszellő községnek Muhi István segélye tárgyában hozott határozata ellen. — Hevér Sándor és társai felebvezése Zenta városnak a Matkovits Józsefné-féle ház megvétele tárgyában hozott határozata ellen. — O-Kanizsa község felebvezése a község jegyzői állás üresedése idejére esedékes nyugdíjárulék a községi pénztár terhére történt megállapítása ellen. — A határozatokat a közgyűlés jövőbogyatta.

Michajlovits Emil és társa felebvezése Alsó-Kovil községnek az általuk kért kártalanítás ügyében hozott határozata ellen. — Ofner Ignác és társai felebvezése Mohol községnek a tanítói díjlevél kiadása tárgyában hozott határozata ellen. — A községi előjáróság felebvezése Petrovosszellő község képviselőtestületének a kör- és szegényház építése tárgyában hozott határozata ellen. — Marjanszki Sándor felebvezése B.-Földvár község képviselőtestületének a községi állatorvosnak az állatvásárokon teljesített vizsgálatért való díjazása tárgyában hozott véghatározata ellen. — A határozatokat azzal oldotta fel a közgyűlés, hogy újabb határozat hozandó.

Mihajlovits György alsó-kovili lelkész felebvezése lelkészi javadalmazása után kivetett és beszedett községi adónak visszatérítését megtagadó községi határozat ellen. — Elutasított.

Községi határozatok.

Zenta város képviselőtestületének határozata a városi tisztviselőknek az anya-

könyvvezetés körüli teendők alól való felmentése tárgyában. — A határozat jövőbogyatott.

Bács-Bresztovác község határozata az apatini járásból a hódási járásba való csatolása tárgyában. — Az apatini és hódási járási főszolgabírónak véleményes jelentésétre kiadatott.

Pacsér község határozata Jankovits Géza szabadságolása tárgyában. — Uj-Verbász község határozata Arnold Fülöp szabadságolása tárgyában. — A kért egy évi szabadságidő megadatott, miután az illetők a közigazgatási tanfolyain hallgatói lesznek.

Szántova község határozata a kéményseprői díjak tárgyában. — Nemes-Militics község határozata a kéményseprői díjak tárgyában. — A jövőbogyás megvonatott.

O Szivac község határozata Szutz Andornak adandó szabadság iránt. — Gardinovec, Gospodince, O Palanka, Begecs, Petrovác, Gyurgyevó, Bács-Madaras, Bajmok községek határozatai a községi (közűlő) közutak törzskönyvezése tárgyában. — Gyurgyevó község pótköltségvetése az utak törzskönyveinek elkészítéséből felmerült költség tárgyában. — O-Palanka község határozata a Begej csatornán építendő hid költségei tárgyában. — B.-Topolya községnek határozata a gabonapiactéren tervezett artézi kut furási költségeihez adandó hozzájárulás tárgyában. — Ugyanannak határozata Bencsik András és társai által tervezett artézi kut költségeihez adandó hozzájárulás tárgyában. — Melykut községének határozata a községben egy mély kut furása tárgyában. — Bikity községnek határozata két mély kut furása tárgyában. — Bukin községnek a bukin-sárengrádi révhez vezető uttöltésnek kőburkolattal való ellátása ügyben hozott határozata. — Ugyanannak határozata az alsóréti töltések burkolása tárgyában. — O-Kanizsa községnek határozata a községen keresztül vonuló újvidek-szegedi törvényhatósági ut kockakő burkolattal ellátott szakaszának javítása tárgyában. — B.-Petrovosszellő határozata a község belterületének arviz elleni megvédése tárgyában. — A határozatokat jövőbogyattak.

Uj-Palanka község képviselőtestületének határozata a községi kenderáztató alpnak megszüntetése és a közbirtokosság külön tanácsának való átengedése tárgyában. — Pribil Ernő főügyésznek véleményes jelentésre kiadatott.

B.-Feketehegy községnek határozata a létesítendő távirtda költségeihez adandó hozzájárulás tárgyában. — Bács-Madaras község határozata a fogyasztási adó kezelési jutalék hovaforítása iránt. — Lality község határozata a nagy Lexikon beszerzése tárgyában. Zenta város határozata az alsóvárosi kántor segélyezése iránt. — Nádaly község határozata Bukinacz Daniló törlési engedélye tárgyában. — Felső-Szent-Iván község határozata a népkönyvtár gyarapítása tárgyában. — Uj Palanka község határozata a segédjegyzői és irnoki fizetés tárgyában. — Bács-Topolya község határozata a fogyasztási adó kezelési jutalék hovaforítása tárgyában. — Pivnica község határozata szülésznoi állás szervezése iránt. — O Kanizsa község határozata óvodai helyiség bérlete tárgyában. — Ugyanannak határozata napidíjas alkalmazása iránt. — Bács-Madaras község határozata Sándor Mártonné segélyezése iránt. — Baracska község határozata a szülésznoi fizetés emelése tárgyában. — O Sztapár község határozata a lovasrendőri állások gyalogosítása iránt. — Cservenka község határozata a kisdiednevelési egyesület segélyezése iránt. — Bács-Martonos község határozata a közig. jegyző helyettesi díjai tárgyában. — O Verbász község határozata az előfogatos bérének felemelése tárgyában. — Turia község határozata Jojkity Gyura segélyezése tárgyában. — Cservenka község határozata a tanítói nyugdíjárulék fizetése iránt. — Bogyán község határozata a fel nem vett rendőri illetmények kiutalása iránt. — Vajszka község

határozata ugyanazon tárgyban. — Ada község határozata a tűzoltó óratorny felépítése tárgyában. — Csurog község határozata Ivanov Pája törlési engedélye tárgyában. — O-Kanizsa község határozata egy ideiglenes napidíjas alkalmazása tárgyában. — Bács-Martonos község határozata a községi tenyészvikák eladása tárgyában. — Bács Martonos község határozata a szerb nemzeti alapok kártalanítása iránt. — O-Kanizsa község határozata kölcsön felvétele iránt. — Bács-Földvár község határozata az esküdtek díjazása tárgyában. — Zenta város határozata az ipartestület aszfalt költségeinek elengedése tárgyában. — Dautova község határozata aljegyzői állás szervezése iránt. — Bács-Martonos község határozata kisegítő munkaerő alkalmazása tárgyában. — Bács-Földvár község határozata trachoma rendelő helyiség bérlete iránt. — B.-Kula község határozata a fogyasztási adó kezelési jutalék hovaforítása iránt. — Rém község határozata a II. tanítói állás javadalmának felemelése iránt. — Bács-Martonos község határozata helyettes végrehajtó alkalmazása iránt. — Uj-Verbász község határozata a községi orvos fuvarköltsege iránt. — Vilova község határozata Zsivanov Voin törlési engedélye tárgyában. — Csurog község határozata a jegyző jutalmazása tárgyában. — Hódási község határozata egy ideiglenes díjok alkalmazása iránt. — Bács-Keresztur község határozata az elemi iskolás tanulók jutalmazása iránt. — Bács-Szent-Tamás község határozata Bogdanovits Erzsébet óvónő segélyezése iránt. — Bács-Kula község határozata a nagybecskereki közig. tanfolyam segítő egyesületének segélyezése iránt. — Kovil-Szent-Iván község határozata az 1900. évi földadó különbözet megtérítése iránt. — Jövőbogyattak.

O Kanizsa község határozata Dulosy Ede irnok szabadsága és egy díjok alkalmazása iránt. — A szabadság megadatott.

Csurog község határozata a képviselők rendkívüli napidíjai tárgyában. — Bács-Szent-Tamás község határozata Vuics Milán és társai segélyezése iránt. — Ada község határozata a végrehajtói fizetés felemelése tárgyában. — Kiszács község határozata új istálló építése tárgyában. — Zenta város határozata a szegényház berendezési költségei tárgyában. — Parabut község határozata a községi óvoda építési költségei tárgyában. — Csataalja és Baracska községek határozata a körorvosi fizetés emelése iránt. — Kunbaja község határozata a birka legelő kibérlése tárgyában. — Bács-Földvár község határozata szőlőtelepítés iránt. — O-Kanizsa község határozata könyvek beszerzése iránt. — Kucura község határozata az építési bizottsági tagok napidíjai iránt. — O-Kanizsa község határozata egy kézbesítő alkalmazása iránt. — Zenta város határozata bolti helyiség bérbeadása tárgyában. — O-Kanizsa község határozata Szabados Lukács helyettesi díjai tárgyában. — Ugyanannak határozata a felvidéki közművelődési egyesületbe való belépés iránt. — Déronya község határozata járdák építése iránt. — Bács-Almás község határozata iskolaépítés tárgyában. — O Becse község határozata a lódiázás és lóverseny céljaira megszavazott összeg iránt. — Rác-Militics község határozata ingatlan eladás tárgyában. — Kucura község határozata a faiskola kezelő és munkás díjai iránt. — Kucura, Déronya, Gospodince és Bács-Kula község határozata a gazdasági munkás- és cselédségpénztárba belépő munkások segélyezése tárgyában. — Ada község határozata Kelemen János törlési engedélye tárgyában. — O-Becse határozata Sándor Pál és társai segélyezése tárgyában. — Bezdán határozata özv. Madarasy Vilmosné kegydíja tárgyában. — Jankovác határozata kisegítő irnok alkalmazása tárgyában. — Zsablya határozata a vasúti részvények visszaszerzése tárgyában. — Veprovác határozata a párbér egyezmény módosítása tárgyában. — Zenta határozata a választói névjegyzék összeállításának díjazása

Sok pénzt lehet megtakarítani, nem kell piszkos ruhában járni. Magyarázat 8. oldalon.

iránt. — B. Madaras határozata napidijas alkalmazása tárgyában. — Zsabya határozata Szolarits Milán segélyezése tárgyában. — Pacsér határozata egy kisegítő munkaerő alkalmazása iránt. — Pacsér határozata a végrehajtó fizetésének felemelése iránt. — Kernyaja határozata Schlachter Lujza tanítónő jutalmazása tárgyában. — Jóváhagyattak.

Dr. Széchenyi Tamás főszolgabíró jelentése az ó-verbázi bíró vagyonának biztosítása iránt. — A tűzkár elleni biztosítás elrendeltetett.

Nonin Gyuka kérvénye zálogjog törlési engedély kiszolgáltatása tárgyában. — Jóváhagyott.

Kernyaja község képviselőtestületének határozata a Szemző István és társa tulajdonát képező föld megvétele tárgyában s az erre vonatkozó adasvevési szerződés. —

Kernyaja község képviselőtestületének határozata a Szemző István és társa megvédendő föld vételárának költsön útján való beszerzése tárgyában. — Miután a községre nézve a megterhelés kifejezetten sérelmes, a határozat feloldatott.

O-Kanizsa község képviselőtestületének véghatározata egy allami bérmen beszerzése tárgyában. — O-Morovica község képviselő testületének véghatározata eladatni szándékolt községi ház tárgyában. — Jóváhagyattak.

Kis-Hegyész község képviselőtestületének határozata két országos vásár kérelmezése tárgyában. — A májusbau és szeptemberben tartandó országos vásár iránti kérelem, mivel ahhoz a szomszéd községek is hozzájárultak pártfogó felirattal az engedélyezés elnyerése végett a kereskedelemügyi miniszternek felterjesztetett.

Csautavér község képviselőtestületének véghatározata a körallatorvoslátogatási, gyógykezelési, valamint a vásárokon teljesített állategészségügyi vizsgálatnál megállapított díjak tárgyában. — Pivnica község képviselőtestületének véghatározata a körallatorvos látogatási és gyógykezelési díjai tárgyában. — Uj-Futtak község képviselőtestületének véghatározata hason tárgyában. — Zenta város szabályrendelete a város határának állategészségügyi kerületekre leendő felosztása tárgyában. — Jóváhagyattak.

Bács Szenttamás község képviselőtestületének határozata a felhasznált ösztöndíjalapok mikénti visszafizetése tárgyában. — Pacsér község határozata a szegény alapból felvett költsön mikénti visszafizetése iránt. — Sándor község képviselőtestületének határozata a szolgabírói hivatal részére beszerzett írógép költségei tárgyában. — Jóváhagyott.

Kulpin község képviselőtestületének határozata 194 kor. 22 fil. behajthatlan követeléseinek leírása tárgyában. — Ns.-Militics község határozata különféle behajthatlan követelések leírása tárgyában. — Bács-Földvár község hason tárgy határozata. — Kiszács község hason tárgy határozata. — Leiratott.

Bajsa és Kucura 1899 évi, Temerin, Kis-Hegyész, Petrovác, Nemes-Militics, O Keér, Hódsgáh és Jankovác községek 1900. évi házipénztári számadásai. — Német-Palánka község képviselőtestületének 34/közgy. 1901. számú határozata a Harasz Janos behajthatlan árvapénztári tartozásának leírása tárgyában. — Német-Palánka község képviselőtestületének 32/közgy. 1901. számú határozata a Beier Erzsébet behajthatlan árvapénztári tartozásának leírása tárgyában. — Pacsér község képviselőtestületének II/közgy. 1902. számú határozata a hátralékos árvapénztári tartozásoknak a helyszínen leendő rendezése tárgyában. — Tudomásul vétetett.

Kérvények.

Uj-Verbász község hasontárgyu határozata. — Csonopla község hasontárgyu határozata. — Elutasított.

Hódsgáh község hasontárgyu határozata. — A kérvény a kereskedelemügyi miniszterhez felterjesztetett.

Bács-Martonos község hasontárgyu határozata. — Jóváhagyott.

O Kanizsa község hasontárgyu határozata. — Elutasított.

Mohol község hasontárgyu határozata. — Az ágyalapítványi helyre felvételét.

Csendőrök kedvezménye.

A következő községek adtak a csendőröknek kedvezményeket fentartásuk érdekében és pedig: Vajszka 5 éven át 100 koronát, O Verbász, Filipova, Nemes-Militics, Kernyaja ingyen lakást, utóbbi egy fél hold föld haszonélvezetét is, Lality ingyen lakást és 600 koronát, Zenta város ingyen lakást, Csurog ingyen lakást, Uj-Verbász évenként 200 koronát, Csonoplya évenként 300 koronát, Hódsgáh 100 koronát, Bács Martonos ingyen lakást és 1 hold föld haszonélvezetét, O-Kanizsa ingyen lakást, Mohol ingyen lakást. Szilbás község határozata feloldatott.

Az ó-becsei árvtár rendezése.

A vármegyei árvaszék által az ó-becsei régi tartozások rendezésére kiküldött bizottság dr. Frank Mihály árvaszéki elnökbélyettes, dr. Csernyus Pal tb. főügyész és Késmárky Endre tb. főszámvevő a tárgyalást augusztus hó 23-án kezdte meg.

A rendezés munkálatairól vettük a következő tudósítást:

Kovács János másodbíró a közgyűlést megnyitván, felolvasták a helyszíni tárgyalást elrendelő árvaszéki határozatot

Erre dr. Frank Mihály, a bizottság elnöke szép higgadt áttekintését és történetét adta elő az ügynek. Előadta, hogy a végleges célja azt a hiányokat rendezni, amelyekkel a község átadta az árvapénztárt a megyének. Az árvapénzeket 1861-ig a cs. kir. adóhivatalok kezelték, azután a községek vették át s csak 1888—90-ik években vette át a központ. Az átvétel alkalmával azonban a megye — előre látván a hiányokat és zavarok lehetőségét — 1888. évi szabályrendeletével úgy vette csak át, hogy mindaddig, míg a község nem ad kellő fedezetet, felelős marad a netáni hiányokért. A felelősség tehát elsősorban a községet illeti. Az átvételnél persze sok hiányt találtak, amelyből időközben rendeztek is, de azért 1901. év végén még 2.428,000 korona hiány van. Ez a hiány pedig úgy nőtt ki, hogy a törvény értelmében az árvtár a jelentkező kiskornakat előlegként kifizette, de a községi árvagyam által benyújtott kötvényekben fedezetet nem talált, mert nem léteztek azok vagy behajthatlanok. O Becsének behajthatlan hiánya 54,816 kor. 97 fillér. Ezután reméli az előadó, hogy úgy mint a vármegye többi községeiben, úgy itt is megtalálják a módot a békés megoldásra, mert ha bírói utra terelődik, úgy biztosan elveszti a község a pert és még sok költsége is lesz.

Érdekes vita fejlődött dr. Frank Mihály előadása után. Dr. Grünbaum Pal ismerteti az ügyet és kifejti, hogy O Becse község 1861. évben átvevén az árvtart, egyenes adós lett az árvtárral szemben. Mert az árvagyam csak a község kezelője volt.

Hozzászóltak még dr. Vojnovits, Terék és Mihály.

A vita során felszólalt dr. Csernyus Pál tb. főügyész, az eddigiekre reflektálva, kijelenté, hogy a tartaléka, állami kezelésbe átmenve, semmi szín alatt nem számíthat O-Becse, mert ott már jelezve van a hovaforodítás célja. Kifejti a per hátrányait. Ha lesz per, első sorban a községet perlik. 1891-ben lett értesítve a község a rendezés teljesítésére, de nem tett semmit. Dr. Terék ragaszkodik a perhez, mert van argumentum erre a bizonyos levelekben. A megye a bűnös. Dr. Frank a megye bűnösségét nem érti, hiszen a fellgyelet gyakorolva lett számszerűleg, de a számadás tartalmilag nem volt helyes, erre példákat is mond. Dr. Vojnovits Áron szerint, miután az államnak kell átadni az árvtart, érdekünkben van a véglegesítés, bizottságot kér kiküldeni.

Bíró bezárja a vitát és a bizottságba kiküldötteknek jelenti ki a következőket: dr. Vojnovits Vladan, dr. Terék, dr. Tripolszky, Kovács Ferenc és az elüljárók.

A bizottság hétfőn kezdte meg működését.

H i r e k.

Személyi hir. Tóth Gyula dr., kir. főügyész, Ferenc József-rend lovagja és az orsz. vegykeresleti intézet igazgatója, a m. kir. földmívelésügyi miniszter megbízásából e hó 23-án városunkban időzött a folyamatban levő vízlecsapolás ügyében.

Hitoktatók kinevezése. Az érseki batóság Maison Jeromos ó-becsei káplánt és Ditelján István szerpapot Szabadkára és Barsi Viktor szerpapot Horgosra hitoktatókká kinevezte.

Áthelyezés. Az igazságügyminiszter Schier Vilmos bajai járásbírói irnokot a segesvári kir. járásbíróshoz helyezte át.

Kir. közjegyző áthelyezése. Az igazságügyminiszter dr. Kern Lajos bács-topolyai kir. közjegyzőt a szegedi kir. közjegyzői állásra helyezte át.

Elismerés. A kalocsa főegyházmegyei főhatóság leiratával tudatta a gjadobrai iskolaszéki elnökkel, hogy az érseki iskolalátogató jelentése szerint, „a gjadobrai iskolai viszonyok minden tekintetben dícséretre méltók”; miért is a főtanhatóság örömmel fejezi ki, ugy az iskolaszékeknek, mint a tantestületnek megelégedését.

Kossuth ünnep. Egy hónap sem választ el már bennünket ama naptól, a melyen a magyarok Istene lelküldötte Kossuth Lajosban lelkének legszebb sugarát. Eddig példatlan az a lelkesedés, a melylyel a nemzet nagy fiának születése napját megünnepelni készül. A hol magyar sziv dobban a három bérc és négy folyó közén, ott mindentűtt ünneplő rubába öltözik a test és lélek, kigyúl az emlékező lángja és háladaással repül vissza a hazaszeretet örökös forrásához. Az egész magyar nemzet közünnepén méltó részt vesz Zombor város társadalma is. Az ünneplő rendezésének előkészítésére kiküldött bizottság szombaton ülést tartott és a következő meghívást adta ki: Meghívó. A közbajnok megfelelve, a március tizenötödiki ünnepséget rendező állandó választmány elhatározta, hogy Kossuth apánk születésének százados évfordulóját a többi hazafias városok példájára, fényesen megünnepeli. Nagyon természetes, hogy ennek a hazafias ünnepélynek imponzansnak és Kossuth Lajos dicső emlékéhez méltónak kell lenni. Ez pedig csak úgy lehetséges, ha a rendező-bizottságban t. uraságod, mint a március tizenötödikét rendező nagy bizottság tagja, mint rendező itt is személyesen részt vesz. Ezért hazafias tisztelettel felkérem, hogy a Kossuth ünnepély tárgysorozatának megállapítása céljából folyó évi szeptember hó 1 én délután 6 órakor tartandó megbeszélésre megjelenni sziveskedjek. Zomborban, 1902 évi augusztus hó 24. Vértesi Károly, a március tizenötödikét rendező nagy bizottság elnöke. — Ezen értekezleten fogja a kiküldött bizottság az ünneplőre vonatkozó már megállapított javaslatát előterjeszteni.

Uj plébános. Evetovits János adminisztrator bácsi plébánosossá neveztek ki. A r. kath. klérus egy kitűnő tagja nyerte el méltó jutalmát ezen jól megérdemelt előléptetés által. Evetovits Jánosnak az irodalom terén is elismert neve van. Lapunk is közölt tőle több történelmi dolgozatot. Kápláni működése alatt Baján nagyon szerették és tisztelték. Megírta Baja város történetét. Kinevezése nemcsak egyházi, hanem világi körökben is nagy örömet keltett és igen sokan keresték fel üdvözléttükkel.

Zombor város kalodája. Hauke Imre polgármester érdekes felfedezést tett a napokban. A városbába raktárhelyiségének átvizsgálása alkalmával ugyanis ráakadtak egy régi kőalványra, melybe „1773.” évszám van vésvé. A polgármester a régi tárgyat többek által megvizsgáltatta és kiderült, hogy az a város kalodája volt, mely hajdanában a városbába előtt a mai ártézi kut helyén állott. Az érdekes régiséget a polgármester a történelmi társulat gyűjteményének fogja átengedni.

Áthelyezés. Tóth Ernő bács-topolyai főszolgabírói irnok a zombori járási főszolgabírói hivatalhoz helyeztetett át.

Sz
Végre h
az aradi
szülőház
Paulina
bizott T
hogy a
azelőtt
Józsefne
minden
a vértan
ház és a
igy az i
ideje és
semmi se
a kegyel
Erre von
benyujtja
Vértsey

Sz
Gärtner
arról tud
királyán
nusok te
letet tart
A főltár
volt elh
magyar
és főpap
6. gyal
Kucsera
pap, haj
és hazaf
mondott.
mise vol
ket éne
felhangz
leket er
kal az á

L
15-iki s
cikkből,
ügyesség
urbölgy
tunkon
juk azt.

H
község
működés
hosszas
f. hó 21
nagy r
koszoru
az iskol
társulat

E
áthelyez
Bajára,
Terézbe
sz. Teré
György
Szabadk
gosról
Böde J
mond D
Baja-sz
Bezdant
megyőr
ról Hor
Topolya
Zentára
vára, k
Antalko
ujmises
Tamás
kápláni

O
ország
vásárna
estveig
nemcsak
vidéki
sátraikk
teret. N
vásáron
forgalm
ben a
Dacára
szerű v
előre lá
Minden
területe
nem vo

Schweidel József szülőháza.

Végre hosszas, fáradságos kutatás után sikerült az aradi vértanu Schweidel József zombori szülőházát megtalálni. Özv. Thurszkyné Ballun Paulina urasszony tudatta a kutatással megbízott Trischler Károly bizottsági taggal, hogy a sztapári-uton levő jelenleg Széchenyi, azelőtt Ballun-féle ház volt id. Schweidel Józsefnek a családi háza és ott született — minden valószínűség szerint Schweidel József a vértanu. A jelzett ház és a Thursky-féle ház és akkor épült a régi vármegyeháza és így az idő is megegyezik Schweidel születési ideje és gyermekkorával. Most már nem áll semmi sem utjában annak, hogy a szülőház a kegyelet jeléül emléktáblával megjelöltessék. Erre vonatkozó indítványát Trischler Károly benyújtja a Schweidel bizottság elnöke, Vértesy Károlyhoz.

Szent István ünnep Bécsben.

Gärtner József bécsi lakos, lapunk előfizetője, arról tudósít, hogy Magyarország első apostoli királyának ünnepén jelen volt a becsi kapucinusok templomában, hol fényes isteni tiszteletet tartottak a Bécsben élő magyarok részére. A főoltár felett apostoli királyunk szent képe volt elhelyezve. Az első padosorokban diszmagyar ruhás mágnások, a magyar testőrség és főpapság ült. A padosorok közt az újvidéki 6. gyalogezred legényei állottak sorfalat. Kucsora Ferenc egri főgyűházmegyei áldozópap, hajdu-doroghi r. k. lelkész egy vallásos és hazafias szellemtől áthatott szent beszédet mondott. A szent beszéd után fényes nagy mise volt, melyen régi remek magyar énekeket énekeltek. Az ünnepi szent mise után felhangzott az „Isten áldd meg a magyart“ lelkem emelő, szívet fogó dallama, a dalosokkal az ájtatos közönség együtt énekelte.

Lawn-tennis. Lapunknak folyó hó 15-iki számában a „Lawn-tennis“ tárgyaló cikkéből, tévedés folytán kimaradt egyik kiváló ügyességű játékosnak Konyovics Ivánka urhölgynek neve. Miután ezen tévedés tudtukon kívül történt, készséggel rektifikáljuk azt.

Halálozás. Becker Jakab Apatin község buzgó tanítója életének 40-ik, tanítói működésének 21-ik évében folyó hó 20-án hosszas szenvedés után elhunyt. Temetése f. hó 21-én délután 5 órakor ment végbe nagy részvét mellett s ravatalát számos koszoru borította, a többi között kartársai, az iskolaszéki dalárda és a két ármentesítő társulaté is.

Egyházi hírek. Kápláni minőségben áthelyeztettek: Barich János Szabadkáról Bajára, Fiedler Lajos Hajósról Szabadka sz. Terézbe, Knézy Péter Újvidékről Szabadka sz. Terézbe, Budánovich Lajos Szabadka sz. Györgyből Újvidékre, dr. Kányó Gyula Garáról Szabadka sz. Györgyre, Kürtösy Antal Horgosról Bajára, Morvay Imre Bajáról Horgosra, Bóde József Ó-Becséről Kecelre. Németh Zsigmond Dorozslórol Ó-Becsére, Takáts Gáspár Baja-szent Istvánról Bezdánba, Meszáros Pál Bezdánból Ó-Becsére, Wittmann Imre Homokméggyről Bezdánba, Forster Gyula Veprovácról Homokméggyre, Hirka Balázs Zentáról Topolyára, Bittermann József Topolyáról Zentára, Kvanduk János Csantavérről Szántovára, Kindl Antal Parabutyról Hajósrára és Antalkovits Vilmos Dunsokról Garára. — Az ujmisések közül: Raib Balázs Dunsokra, Tamás Ferenc Baja-szent Istvánra küldetett kápláni minőségben.

Országos vásár. Vasárnap és hétfőn országos vásár volt városunkban. Különösen vasárnap egész napon kora hajnaltól késő estvéig nagy idegen forgalom volt. A vásáron nemcsak a zombori, hanem különösen sok vidéki iparos jelent meg, kik százakra menő sátraikkal teljesen elfoglalták a nagy vásártér. Nagyon sok ló és marhaanyag volt a vásáron. Már rég idő óta nem volt ily nagy forgalmu vásár városunkban, pedig régi időkben a zombori vásárok országbírók voltak. Dacára a nagy forgalomnak, a rend mintaszerű volt, a mi városunk rendőrsége gondos előre látásának és rendezésének köszönhető. Minden egyes iparágának meg volt a maga területe, melyet plakátokkal jelölték és így nem volt semmi zavar. Emlékezetes lesz ez

az országos vásár még azért is, mert nem zavarta meg a zombori vásárral járó hagyományos rossz idő, eső. Forrón tűzött le a nyári nap és a nyüzsgő vásáros nép oly nagy port kevert fel, hogy a vásár képe messziről valóságos portengerhez hasonlított.

Országos tűzoltó gyűlés. Az orsz. magyar tűzoltó szövetség az Egerben tartott nagygyűlésen egyhangulag elhatározta, hogy az 1903-ban tartandó országos tűzoltó gyűlést Szegeden rendezik. Itt jegyeztük meg, hogy az országos tűzoltó gyűlést dr. Hadzsy János országgyűlési képviselőt felügyelőnek választotta meg.

Rizstermelés vármegyénkben.

A földművelésügyi kormány még a múlt század nyolevanes éveiben a rizstermelés meghonosítása érdekében berendezett vármegyénkben a kir. kincstár tulajdonát képező területen Pékla pusztán egy rizstelepet azon célból, hogy a Ferenc-József-csatornamenti birtokosok a rizstermelés előnyeit és anyagi hasznát tapasztalva, hasonló berendezésekkel értékesítsék a vízhasznosítás előnyeit és oly termelési ágának vettessék meg hazánkban alapja, melynek terményéből még mindig igen sokat importálunk. Azon okból, hogy a rizstermeléssel szoros összefüggésben van annak a kikészítése és értékesítése, célszerűnek látszott, a kezdet nehezégeit tekintve, a rizstelepet bérbeadni. A 15 évi bérleti időtartama alatt a péklapusztai kincstári telep teljesen be lett rendezve, úgy hogy ma 350 holdon lehet rizst termelni. Ezen idő alatt a bérlők Kis Sztapáron berendeztek egy rizshántoló malmot, mely sok kísérletezés után ma már kifogástalan módon feldolgozza a magyar rizst. A múlt évben járt le a péklai rizstelepre nézve a bérleti szerződés, a midőn Darányi földművelésügyi miniszter a rizstermelés fejlesztése érdekében elrendelte, hogy a péklapusztai rizstelep ezentúl házilag kezeltesse, még pedig olyképen, hogy az egyrészt berendezésére és kezelésére mintaul szolgáljon a többi telepeknél, másrészt pedig hogy azon a növénytermelési kísérleti állomás közreműködése mellett a rizs különféle ségeire nézve kísérletek eszközöltesse, melynek eredményeit azután a többi termelő hasznára fordíthatná.

A hamis bor. A jó bornak nem kell cégér, — így szól a közmondás. Mauapság azonban már a bort is, meg a cégért is hamisítják, sőt talán a közmondásokat is. Olyan világot élünk, hogy az ember sohasem tudja mi az igazság és mi a hamisság. Elszaporodtak a csalók és szélhámosok, akik a gyűjtőivtől kezdve a kávébabig mindent megbamisítanak. Még a parókat és a művaját, sőt a hamis fogat is hamisítják. A legveszedelmesebbek az élelmiszerhamisítók s ezek közt a legtöbb kárt okoznak a borpancsolók, mert tönkreteszik a magyar bor régi jó hírét és megbízhatóságát. A törvény, amely még akkor készült, a mikor a filloxera ismeretlen volt s a mikor a bőséges szőlővidék zajától visszhangos volt minden hegyoldal, nem gondolt a borhamisítók szigorú megbüntetésére. Így érthető azután, hogy most a hamisítókat csak kihágásért lehet megbírságotolni, a mi igen enyhe büntetés a súlyos vétségért. Érzik ennek az állapotnak tarthatlan voltát a felsőbb hatóságok s a kodifikátoroknak most abban fő a feljuk, hogy törvényt alkossanak a bor meghamisítói ellen. Addig is azonban, míg ez elkészül, a pénzügyminiszter más uton kísérti meg a büntetés szigorítását. Körrendeletet adott ki, a melyben utasítja a hatóságokat, hogy attól a vendéglőstől, a kit borhamisításon érnek, vonják meg a korcsmaengedélyt s ügyeljenek arra, hogy ne adjanak engedélyt italmérésre az olyan embereknek, a kik részeseek a hamis bor forgalomba hozásában.

Lókötés Palánkán. Palánkáról írják lapunknak: Az ó-palánkai határban a múlt héten keddre virradóra a tarlókon legelésző lovak közül hét darab ló eltűnt, mintha a föld nyelte volna el őket. A napi munkában elfáradt lópasztorok reggel, a mikor édes álmukból felébredtek, a lovak hiált helyét találták. Első meglepetésükben, azon hiszemben, hogy a lovak — a mig ők az álom

karjai közt nyugodtak — talán a tilosba tévedtek, keresésükre indultak, azonban csakhamar kiábrándultak ezen feltevéstükből, a midőn a béklyókat helyettesítő kötőfékeket éles késsel keresztül vágva a földön megtalálták, a mi csalhatatlan jele a lóköttők működésének. A károsultak azonnal a község-házához siettek s a rendőrség nyomban hozzáfogott a lovak nyomozásához. Igen ám, de ez nagyon kemény diónak látszott! — A tartós szárazság folytán a lovak vagy tettesek a kiszáradt tarlóban nyomot nem hagytak hátra, a határban senki sem találkozott, a ki akár a lovakat, akár pedig valami gyanus egyént látott volna. Egy szóval az értékes lovak nyomtalanul elvesztek. Az egész környéken az eset szenzáció számba ment, mivel rég idők óta nem történt s már a régi betyár világ feléledéséről szólt a fáma. De nem sokáig tartotta magát a bizonytalanság. Harmadnapra a zombori rendőrkapitányságtól értesítés jött, hogy kóbor cigányokat fogtak el, a kiknél gyanus körülmények között lovakat találtak. A kárvallottak azonnal Zomborba utaztak, a hol a cigányoktól elkobzott lovakat csakugyan felismerték s igazolás után azokat hazavezették. Thurszky Jenő zombori főkapitány tapintatos és erélyes fellépése nélkül aligha kerültek volna meg a lovak egyhamar, mert a tetteseknek a lopás éjjelén minden nyom nélkül sikerült reggelre a zombori szállásokra eljutni, a hol a lovak némely részét már értékesítették is, de a Thurszky Jenő rendőrkapitány vezetése alatt álló derék zombori rendőrség lefűtélte őket, épen akkor, a mikor az utolsó pár ló értékesítésén buzgólkodtak s a vidékről nyomtalanul eltűntek volna. Ezen ügyes fogásért fogadjuk ez uton is elismerésünket a kiváló vezetésnek örvendő zombori rendőrség és szerencséskezű főkapitánya.

Előjegyzés és felvétel a zombori felső keresk. iskolában. Tekintettel arra, hogy egy osztályba csak 40—40 tanuló vehető fel, az előjegyzések az egész szűnidő folyamán, a beiratások pedig szeptember hó 1., 2. és 3-án történnek. A felső keresk. iskola első osztályába oly tanulókat vesznek fel, akik a gimnázium, reál vagy polgári iskola négy osztályát sikerrel végezték el; az intézet felső osztályának tanulói a tanév végén a vallás- és közoktatási és a keresk. miniszterek biztosai jelenlétében érettségi vizsgálatot tesznek. A zombori illetőségű tanulók tandíja 40 korona, a vidékieké 60 korona, amely összeg előleges félévi részletekben is lefizethető. Ezenkívül fizetendő: felvételi díj fejében 4 korona, a tornázás és vivás tanításáért 4 korona, ifjúsági könyvtárra 2 korona és az év végén kiadandó értesítőre 1 korona. Előjegyzés alkalmával a felvételi, könyvtári és az értesítőre fizetendő díj, összesen 7 korona előre lefizetendő. Szegénysorsu, jó előmenetelt tett tanulók teljes tandíjmentességben részesülnek és tankönyvekkel is ingyen láttnak el. Minden egyébre nézve irásbeli vagy szóbeli megkeresésre az igazgatóság készséggel ad felvilágosítást és szívesen ajánl vidéki szülőknek tiszteletes családokat, melyek tanulókat teljes ellátásra elfogadnak. A helyek megválogatásánál kiváló gondot fordít az igazgatóság arra, hogy a tanulók a helyben elterjedt magyar, német és szerb nyelveket otthoni társalgás utján is könnyen elsajátíthassák.

Intelligens izr. családnál, közel a középiskolákhoz és kereskedelmi akadémia mellett teljes ellátást nyerhet 1 vagy 2 jobb családból való tanuló. Megkeresések Budapestre Ötvös-utca 26/b ajtó 17 alá, vagy a kiadóhivatalba kéretnek. 2—1

A t. szülők figyelmébe. Az iskolai év folyó évi szeptember hó 4-én fél nyolc órakor tartandó ünnepélyes „Veni Sancte“ után fogja kezdetét venni, ennek alapján van szerencsém köztudomásra hozni a következő megállapodásokat:

a) Beiratkozás. A zomborvárosi róm. kath. mindkét nemű népiskolában — úgy a felső népiskola I-ső és II-ik leányosztályában — a tanulók felvétele a jövő iskolai évre szeptember hó 1., 2. és 3. napján reggeli 9 órától 12-ig történik, mely alkalommal minden tanuló szülőjével vagy annak helyettesével tartozik megjelenni azon osztály helyiségében, melybe rend szerint beirandó lesz. Ezen beiratkozás alkalmával az 1894. évi 43. t. c.

10. §-a értelmében az országos tanítói nyugdíj- és gyám-alap részére minden népoktatási tanintézetbe járó tanító köteles gyermek után az illető tanító kezébe fejenként 30 filléres hozzájárulási díj fizetendő le (eme kötelezettség alól csupán a zárdaiskolába járó növendékek vétettek ki.) Ugyanezeken ezen alkalommal minden tanuló a „Népiskolai rendszabályzat és értesítő”-re 10 fillért, az iskolai év folyamán elfogyasztandó tonta fejében pedig 20 fillért tartozik fizetni. Az első osztályba csak oly tanulókat vétettek fel, kik 6-ik életévüket már betöltötték; miért is szükséges, hogy e körülményt az illető tanító előtt születési bizonyítvánnyal igazolják. (Emez igazolványok a lelkész hivatal által szeptember 1., 2. és 3. napján délelőtt 9-12 óráig díjtalanul állíttatnak ki.) A beiratások az iskolagazgató felügyelete alatt és ellenőrzése mellett eszközöndők.

A központi fiú- és leányiskolába a belvárosi, felsővárosi és esztervácsi, egy a szelencei városrészről a szepárdi ut végéről a „Tigris” vendéglőn túl egész az özvegy Csibásné urnó házáig, azután a fehér-galamb-utca és a „Fehér galamb” kocsimatól a polgári kaszinóig és ezen soroktól az apatini ut baloldalán levő sorházakban, végül az Apolló-, Árpád-, barát-, madár-, liszt- és orgona-utakban, valamint a kalap-utca északi, vagyis az Ehrlich-féle ház során lakó első és második osztályú, továbbá a harmadik osztálytól kezdve a város bármely részében lakó tanköteles róm. kath. és helyi vagy evangélikus vallású tanulókat feltétlenül; — más választási helyi vagy általában vidéki tanköteles gyermekek pedig csak azon esetre vehetők fel, ha azt az egyes osztályok térszáma megengedi. A szelencei városrész fennjelzett utcáinak kivételével minden egyéb ottani I-ső és II-ik osztályú tanköteles a szelencei iskolába, a bánáti városrészben lakók pedig a bánáti osztályokba lesznek felvéve.

b) Tandíj. Az összes népiskolákban (ide értve az apácák vezetése alatti két felső leányosztályt is) azon róm. kath. és protestáns gyermekekre nézve, kiknek szülői vagy ezek nem léteben gyámjai állandóan vagy hivatalos állásuknál fogva bár ideiglenesen is e város területén laknak és személyes kereseti adójukat Zomborban fizetik, vagy a közös hadsereg, honvédség és esendőrség tenyeges, illetve nyugdíjas állományához tartoznak, az oktatás ingyenes; ellenben a vidékiek, tekintet nélkül a vallásra vagy a helyi görög keleti és izraelita vallású tanulókat után a népiskola 6 osztályában egyenként 20 korona évi tandíj — és pedig szept. 1-én és febr. 1-én 10-10 koronányi előleges részletekben — fizetendő a kath. iskoláskénti pénztárnok kezébe, kinek nyugtája azután az illető tanítónál bemutatandó lesz. — A felső népiskola I-ső és II-ik leányosztályába iratkozók gör. kel. és izr. vallású tanulókat vagy vidékiek, tekintet nélkül a vallásra, 40 korona évi tandíjat fizetnek; és pedig szept. 1-én és febr. 1-én 20-20 koronás előleges részletekben. Azon növendékek, kik után a köteles tandíjat a jelzett napokon pontosan be nem fizették, az iskolából azonnal és feltétlenül eltávolítandók. Megjegyeztük még, hogy miután a gör. kel. és izr. vallású tanulókat csak feltételesen, vagyis csak azon esetben vétettek fel, ha ezt a tanterem nagysága megengedi; ennek következtében ezek beiratkozása csak szept. 5. és 6-ik napján fogadtatik el.

c) Óvoda. Az apácák vezetése alatt levő kisdudóvoda a rendelkezésre álló két óvodai terem nagyságához képest első sorban az 5 éves, azután a 4 éves, végre a 3 éves róm. kath. helyi mindkét neműbeli gyermekek vétettek fel, szintén az iskola-igazgatónak felügyelete és ellenőrzése mellett; más vallású vagy vidéki gyermekek pedig csak azon esetre, ha ezt a két tanterem nagysága megengedi.

A kisdudóvoda járó minden gyermek után havonként előre 2 korona díj fizetendő az óvoda vezetőjénél, ki azt összegezve, az iskolapénztár kezelőinek nyugta mellett beszállítja. Azon gyermekek, kik után az óvodadíj évközlően előre le nem fizették, az óvodából azonnal hazaküldendők.

Ezen óvodai díj alól felmentetik azon 30 szegény gyermek, kiknek az egyházvédelem a zombori magyar jótékony négyzet kérelmére ingyenhelyet engedélyezett. Ezek szülői szegénységüket a városi tanács által kiállított szegénységi bizonyítvánnyal tartoznak igazolni s e gyermekek közül is előbb az 5 éves, azután a 4 éves és végre a 3 éves róm. kath. mindkét neműbeli gyermekek fognak a jelentkezési sorrend szerint felvétetni. — Zombor, 1902. évi augusztus hó 19. Fejér Gyula s. k., apát-plébános, igazgató.

Tanítók választmányi ülése.

A vármegyei községi tanító-egyesület központi választmánya e hó 17-én ülést tartott.

Molnár Ferencz egyesületi elnök örömmel üdvözlőlvén a választmány tagjait, kedves kötelességének tartja, hogy ezen alkalommal megemlékezzék ama magas kinttűtetésről, a melyben Öfelsége Gräff Nikáz kir. tanfelügyelőt részesíteni kegyeskedett. Egyszermind tudomására hozza a választmánynak, hogy f. évi június hó 29 én volt 25 éve, hogy a közokt. miniszter öngagságát kir. tanfelügyelővé kinevezni méltóztatott. Amidőn ugy kinttűtetése, mint jubileuma alkalmával bár rövid, de lelkes szavakkal üdvözlö s kívánja, hogy testi lelki erőinek teljében még igen sokáig tartsa meg a Mindenható nagyrabecstlt családjá boldogságára és tanítványok üdvére: egyttal biztosítja, hogy fognak arra alkal-

mas időt találni, hogy e két nevezetes eseményt méltóképen megünnepelhessték.

Ezután Gräff N. kir. tanfelügyelő megköszönve a váratlan ovációt, kéri a választmány tagjait s általuk az összes tanítókat, hogy ragaszkodásukat, szeretetüket őrizzék meg a jövőben is, hogy ezekből meritheessen újabb és újabb erőt a reá háruló nehéz munka végzéséhez.

A járáskörök jelentései közül a zentai, az apatini, a zsablyai, a titeli és a szabadkai körök jelentéseit örömmel vették tudomásul, míg a bajai, ó-becsei és újvidéki körök célirányos szervezése és működése céljából a szükséges intézkedések megtétek.

A pénztáros jelentése szerint az egyesület bevétele a múlt évben 939 K. 03 fl.

Kiadása 890 K. 83 fl.

Maradt készpénz 48 K. 20 fl.

Kamaton van 450 K. — fl.

Összes vagyon 498 K. 20 fl.

A Ferenc József tanítók házában létesítendő második szobaalpra eddig már 429 kor. 40 fillér gyűlt be.

Kívánatos, hogy vármegyénk tanítóinak buzgalma ezután se lankadjon, hogy amint első voltunk az elhatározásban, ne maradjunk hátrább a tettekkel sem!

A tanítói fizetések szabályozása tárgyában egyhangulag elfogadták Zatskó Alajos gombosi áll. tanítónak határozati javaslatát, kiegészítőleg Meznerics Ferencz szabadkai felügyelő igazgató azon módosításával, hogy a korpótlék ne 5 szőr, hanem a szolgáltatási évek arányában annyiszor esedékes, a hány-szor 5 évig szolgál a tanító. Az elfogadott határozati javaslat a következő:

Mondassék ki: 1. Hogy a tanítók és tanítónők fizetése, tekintet nélkül az iskola-fentartó jellegére, egységesen rendezendők s részökre ugyanazon fizetési osztályok és fokozatok megnyitandók, amelyekbe az ugyanolyan képzettségű áll. tisztviselők beosztattak.

Evéghől az állami tanítók az áll. tisztviselők fizetésrendezése alkalmával a XI. és X. fizetési osztály egyes fokozataiba sorozandók; a községi és felekezeti tanítók fizetésének rendezhetése végett az 1868. évi XXXVIII. t. c. ugyanazon elvek alapján mielőbb módosítandó.

2. Hogy a korpótlék a vallás- és közoktatástügyi m. kir. miniszternek 1900. évi dec. 12-én 4869. sz. a. kiadott szabályzata szerint 5 évenként a szolgáltatási évek arányában a fizetés 10%-ában állapíttatik meg.

3. Hogy az e tárgyban hozott határozatot a Magyar Tanítók Országos Bizottságának elfogadásra ajánlja.

4. Hogy a Magyar Tanítók Országos Bizottsága által hozott határozat indokolásával együtt emlékirat alakjában a közoktatástügyi miniszternek, az egyes iskolafentartóknak és minden országgyűlési képviselőnek a saját kerületbeli tanítói által küldöttéleg átadassék.

Az ifjuság erkölcsi életének megóvása tekintetében kimondja, hogy a cél elérése végett szükséges: a) hogy a szülő ismerkedjék meg a nevelés főbb elveivel; b) nevelje a gyermeket céltudatosan, ápolja a vallásosságot és tartson szigorú felügyeletet az ifjuság felett a szülő, a tanító, az egyházi és politikai hatóság; c) adjunk jó példát és d) alapítsunk ifjusági egyesületeket, népkönyvtárakat és dalárdákat.

A tanító szakszerű képzése tárgyában a következő határozatot hozta: a) hogy a

tanítóképzés oly fokra emelendő, hogy a tanítói oklevél ne csak mint szakképzés, hanem mint általános értékű magasabb kvalifikáció a társadalmi életben megkívántató olyan intelligenciát tetelezzon fel, mely minden olyan állásra képesít, a mely egy általános magasabb képzettséget feltételez. b) A főszly a gyak. képzésre fektetendő. Képesítessék a tanító az életre. A gyakorlati kiképzés céljából a képezdészek ne csak a gyakorló minta iskolában próbálkozzanak meg a tanítással, de hetenkint elvezetendők vagy beosztandók népes osztályokba. c) Az olyan szakok, mint a zene, ének, kertészet és állattenyésztés szintén gyakorlatilag oly fokra emelendő, hogy annak a képesített tanító anélkül vehesse hasznát, hogy magánszorgalmából tanulja meg azokat. Így érhető el, hogy a tanító a társadalmi életben azt a helyet foglalja el, a mit a magasztos ügy, melyet szolgál, ugy a saját egyénisége is megkövetel.

E három utolsó kérdésben elfoglalt állás pontot a vármegyei tanítószág képviselői fogja a Magyar Tanítószág Országos Bizottságának ülésén érvényesíteni.

A Czirfusz-szoba alapítvány Novoszel János egyesületi főjegyző Imre fiának ítéltett.

A tanítógyűléseket szabályozó ministeri rendelet kapcsán elhatározta a választmány, hogy a legközelebbi közgyűlésen az alapszabályoknak oly irányú módosítását fogja ajánlani, mely szerint a jövőben évenként egy járásköri és egy közgyűlés tartassék. Mindaddig azonban, míg ez alapszabályszertleg elfogadva nincsen, a rendes ülések megtartandók. Csak az ideai közgyűlés fog az idő rövidsége miatt elmaradni.

A folyó ügyek előadásánál örömmel jelenti az elnök, hogy az apatini kosárfonó intézet és a bajai gyümölcsészeti egyesület beöltötték jelentéseiket és számadásukat az eladott s az Eötvös alapnak jövedelmező áruikról, a melyek után tekintélyes összeg jutott e jótékony intézetnek.

A tanítók közül e téren különösen buzgólkodott Németh Imre gombosi áll. tanító, a kinek a választmány fázadozásáért ezután is köszönetet mond s példáját követésre ajánlja a kartársaknak.

Mielőtt tudósításomat bevégezném, egy fontos újításról kell a vármegyei tanítószágot értesítenem. Hogy a gyűléseknek határozatai mindenki előtt ismeretessé lehessenek, a jövőben az egyesületi tagok nyomtatásban meg fogják kapni a megtartott ülések jegyzőkönyveit.

Zatskó Alajos.

Olajos Lajos bűnpere.

Ha valamikor, úgy bizonyára a f. évi május hó 2-án megtartott országos vásár alkalmával a zombori rendőrség sikerült fogást csinált. Egy veszedelmes tolvajt épp akkor fogott fölön, amikor a nagy tolongásban Vranits Vászsa helybeli fuvaros zsebéből két drb tizest csent el.

A derék atyafit a rendőrkapitány elé állították, aki hosszú és ügyes vallatás után csakhamar belátta, hogy veszedelmes egyénel van dolga, akinek egy jó csomó bűn nyomja már a lelkét.

Ifjúkora dacára nem kevesebb mint 7 rendbeli lopás és egy súlyos testi sértésért összbüntetéstül 3 és fél évet ült.

Nevezett a rendőrségen az ügyeletes szolgálatot teljesítő első alkapitányt megkísérelte megvesztegetni, ami azonban nagyon természetesen nem sikerült nékie s ezzel sor-

sán csak nehezített, amennyiben az igazságszolgáltatás előtt ezen vétségéért is számolnia kellett.

Az érdekes büntügyi tárgyalás folyó hó 23-án, szombaton folyt le a helybeli királyi törvényszék előtt.

A tárgyalás pont 10 órakor vette kezdetét elég szép számú hallgatóság és a sajtó képviselőjének jelenlétében.

A törvényszék a következőképp alakult meg: elnök: dr. Gozdu Elek kir. törvényszéki elnök; szavazó bírák: Szedressy Ödön és Illés Sándor kir. törvényszéki bírák.

A vádhatóságot Linczinger Gyula, az ujonnan kinevezett kir. alügyész képviselte, a védői tisztet dr. Gertinger Pál zombori ügyvéd teljesítette.

Vádlott egyén neve: Olajos József, 21 éves, szabadkai születésű és illetőségű lókupec.

A főtárgyalást törvényszékünk jeles tudású elnöke gyors szakértelemmel ügyesen vezette úgy, hogy a bűnper rövid 2 óra alatt letárgyaltván, már az ítélet is ki lett hirdetve.

Vádlottat a fogház levegője megviselte ugyanira, hogy fiatal kora dacára úgy nézett ki, mint viaszmunia. A bűntől megrogzított lelke azonban nem tört meg, hetykén állt bírái előtt egész az ítélet meghirdetése utánig. A szigorú ítélet azonban puhított megrogzított lelkén, magába szállt s egész elérékenykedve, könybe lábadt szemekkel fegyveres őrs kíséretében haladt le a börtönbe, ahol öt hosszú évig tengeri át nyomoruságos életét a polgári jogok legszebbjéről, egyéni szabadságától megfosztva. —rad.

NYILTTÉR. *)

Hódságh, 1902. aug. 5.

Tekintetes Csala Sándor rendőrfelügyelő urnak Hódságh.

Az Ön és Trischler Aladár ur között felmerült lovagias ügyből kifolyólag a „Bácska” című lap folyó hó 1-én megjelent számában Trischler Aladár ur közzé tette azon levelet, melyet dr. Frank Mihály és Khloyber Lajos urak mint megbízottjai hozzá intéztek és mely szerint az ügy nevezett megbízottak szerint a lovagiasságnak megfelelőleg befejeztetett, mert alulirottak mint az Ön megbízottjai a bizonyításnak mikénti és mily módoni teljesítésének tárgyalásába az általuk tett levélbeli megkeresés dacára nem bocsájtkoztunk.

Dr. Frank Mihály és Khloyber Lajos urak által hozzánk intézett leveleket ezennel rendelkezésére bocsájtjuk azon megjegyzésünk kíséretében, hogy a fent körülírt hírlapi közleménynek a bizonyításra vonatkozó része a valóságnak meg nem felel.

Ezen ügyet részünkről ezennel befejeztnek nyilváníttuk.

Öszinte bive

Szemző Gyula.

Kekezovits Emil.

Hogy a fenti levél Csala Sándor ur által előtünk felmutatott eredetivel szóról-szóra megegyez, igazoljuk.

Hódsághon, 1902. évi augusztus hó 16. án.

Ifj. Hrubány Illés.

Hrubány Ferenc.

Nyert felhatalmazás alapján a fenti levelet azzal teszem közzé, hogy Trischler Aladár megbízottjai által irt és rendelkezésemre bocsájtott levélben arról, hogy az újabb tárgyalás a bizonyítás módjainak meghatározása végett kérték, említés téve nincsen.

Hódsághon, 1902. augusztus hó 10. én.

Csala Sándor,

járásrendőrfelügyelő.

*) Az e rovatban közlöttékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

HIRDETÉSEK.

Egy kertész,
ki a konyha- és virág-
kertészetben kellő jár-
tassággal bir, alkalma-
zást nyerhet

Szemző Gyula

3-1 zombori földbirtokosnál.

Birtokeladás.

Felsővárosban lévő há-
zamat és a bezdáni uton levő
13 hold szállásomat teherrel
együtt eladom.

Bikár Lyubomir,

4-3 takarékpénztári igazgató Rumán.

1258 szám.

kig. 1902.

Árverési hirdetmény.

Bács Bukin község alulirott elüljárósága részéről ezennel közhírré tétetik, hogy a község területén üzbetó vadászati jog az 1902—1908. évekre **f évi augusztus hó 31-én délután 2 órakor** B.-Bukin község házában tartandó nyilvános szóbeli árverésen fog berbe adatni.

Részletes feltételek a hivatalos órák alatt a községi jegyzői irodában megtekinthetők.

B.-Bukin, 1902. augusztus hó 24-én.

Az elüljáróság.

7703. szám.

tkvi 1902.

Árverési hirdetmény.

A zombori kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a Pesti hazai első takarékpénztár egyesület végrehajtatónak Nikolics-Sztrilich Mariska és t. végrehajtást szenvedők elleni végrehajtási ügyében a zombori kir. törvényszék és járásbíróház területén levő s Zomborban fekvő, a zombori 313. számú betétben Nikolics Aurélné szül. Sztrilich Mária tulajdonul bejegyzett s A. 1. sorsszám alatt foglalt 10532. hr. számú 1 hold 1322 □ öles ingatlanra az árvevést 1024 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1902. évi szeptember hó 25-ik napján délután 3 órakor a zombori kir. törvényszék árverési helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881-ik évi LX. törvényeikk 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt m. kir. igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Zombor, 1902. augusztus hó 18-án.

A kir. tszék mint telekkönyvi hatóság.

Radány Péter,

kir. tszéki bíró.

1902. Eln. 82.

Árlejtési hirdetmény.

A hódsághai kir. járásbíróház részére 71.1 úrköbméter és a járásbíróházi fogház részére 18.38 úrköbméter kemény tűzi basábfá szűkségettelik, melynek fele része folyó évi december hó végéig, másik fele része pedig 1903. évi szeptember hó végéig szállítandó.

Az árlejtés, illetve ajánlati tárgyalás határnapjául **1902. évi szeptember hó 22-ik napjának d. e. 9 órája** e bíróság vezetőjének hivatali helyiségébe kitűzetik, ezen időpontig az ajánlatok benyújtandók, mert utóajánlatok nem vétetnek figyelembe.

Bánatpénz fejében 55 korona teendő le. A feltételek e bíróság vezetőjénél naponta d. e. 9—11 óráig megtudhatók.

Hódsághon a kir. járásbíróháznál 1902. évi augusztus hó 21-én.

Szabó Imre,

kir. járásbíró.

4351. szám.

kig. 1902.

Hirdetés.

O-Kanizsa község elüljárósága ezennel zárt ajánlati versenytárgyalást nyit nyolcszáz métermázsas darabos kőszén szállításra.

Az ajánlatot magában foglaló lepecsételt boríték „Kőszén szállítási ajánlat” felirással az itteni községi elüljárósághoz címezve, legkésőbb **folyó évi szeptember hó 2-ik napjának déli 12 óráig** nyújtandók be. Később érkező ajánlatok figyelmen kívül hagyatnak.

Az ajánlatban a kőszén termelési helye, a métermázsánkénti egységár számmal és szóval, valamint az ajánlattevő neve és lakása tisztán és jól olvashatóan kiirandó.

Az egységár, az árunak még mint vasuti kocsiiban lévőknek az ó-kanizsai vasuti állomáson értődik.

A szén felerészben legkésőbb f. évi október hó 1-ső napjára, másik felerészben legkésőbb f. évi november hó 1-ső napjával ide szállítandó.

Fizetés az átvett áru arányában és az átvételtől számított 14 napon belül bélyeges nyugta ellenében történik.

Per esetére a zentai kir. járásbíróház illetékes.

O Kanizsán, 1902. augusztus 23-án.

Laczkovits Károly, Popovits György,
jegyző. bíró.

Ad 1068/törv. hat. közgy. 1902. szám.

Hirdetés.

O Kanizsa község elüljárósága **f. évi augusztus hó 30-án** a község háza tanácstermében délután pont 5 órakor kezdődő nyilvános szóbeli árlejtésen a Szent János szobortól a martonosi határ felé menő 1125 méter hosszú, jelenleg hasított kővel ellátott törvényhatósági utnak alapzatos kavics burkolattal történendő átépítését fogja biztosítani.

Ezen mintegy 5835 négyzetmétert kitevő átkövezés előirányzata 9483 kor. 54. fil. és az azzal kapcsolatos nyári ut feltöltésébe hordandó 2453 köbmétert kitevő földmunka előirányzata 1471 kor. 91 fil., így tehát a kikiáltási ár 10955 kor. 46 fil., miért is az árlejtés megkezdésekor leteendő bánatpénz (biztosíték) 1000 korona.

Miről versenyezni kívánók azon megjegyzéssel értesíttetnek, hogy a terv, költségvetés és egyéb műszaki okmányok, valamint az árlejtési feltételek a szokásos hivatalos órák alatt a közigazgatási jegyző irodájában f. hó 26-tól kezdve Bukálovits János községi iktatónál tekinthetők be.

O-Kanizsán, 1902. augusztus 21-én.

Laczkovits Károly, Popovits György,
jegyző. 2-1 bíró.

Egyéves önkénteseknek,

valamint fűzőlőknek egyenruhát teljes felszereléssei, továbbá mindennemű egyén- és polgári ruhát jutányosan készítt, illetve szállít, valamint javításokat olcsón és pontosan elfogad

Knipl János,

8-3 polgári és egyenruha szabó
Zombor, bajai-utca a nagy szerbtemplom mellett.

Vendéglő bérbeadása.

A bács-szenttamási ipartestület ujonnan épített saját házában berendezett vendéglő-helyiséget **folyó évi szeptember hó 8-án** a helyszínen árverés útján érbe adja, amely a következő helyiségekből áll:

1 vendégszoba, 1 nagyterem, 2 lakószoba, 1 konyha, 2 éléskamara, 1 tágas pince; az udvarban: 1 különálló új épület, amely az utazó iparos segédek megszállására szolgál, 3 szoba, 1 konyha és 1 felszer.

Árverezni szándékozik a helyiséget bármikor megtekinthetik és a feltételek az alulirt testületi elnökségnél megtekinthetők.

Bács Szenttamáson, 1902. augusztus 21.

Nenánovity Milán, **Mudrinszky Ráda,**
ipt. jegyző. ipt. elnök.

Alkalmazást nyer.

Egy a jegyzői teendőkben jártas intelligens fiatal ember községi jegyzői irodában alkalmazást nyer. Bővebbet a kiadóhivalban. 3-3

6686. szám.

kig. 1902.

Orvosi pályázat.

Bács-Bodrogh vármegye 4252 tótajku lakossal bíró Kiszács községében a megüresedett körorvosi állásra pályázatot hirdetek.

Az orvosi körhöz tartozik Kiszács, valamint a községhez közel fekvő gróf Chotték uradalom 6 pusztája. Az orvos javadalmazása: 1600 kor. évi fizetés, melynek felét Kiszács, másik felét az uradalom fizeti. Továbbá a szabályrendeletileg megállapított látogatási díjak és pedig az orvos lakásán 40 fil., a beteg lakásán nappali 80 fil., éjjeli 1 kor. 60 fil., halottkémlésért 40 fil. és a megfelelő vágatási és husszemle díjak, végre kézi gyógyszerár jogositványáért lehet folyamodni. Megjegyzem, hogy az orvos az uradalmi pusztákat uradalmi kocsin hetenként 1-2-szer, ha szükséges többször is, külön díjazás nélkül beutazni tartozik.

Felhívom pályázni óhajtókat, hogy az 1883. évi I. t. c. 9. §. és az 1876. évi t. c. 143. §-a szerint minősítésüket, nemkülönben a „tót” vagy egyéb szláv nyelvnek tudását igazoló bizonyítványokkal felszerelt kérvényüket **1902. évi szeptember hó 15-ig** hozzám küldjék be, mert a később érkezőket figyelembe nem veszem. A választás napjának kitűzése iránt utólag intézkedem.

Ujvidék, 1902. augusztus hó 13-án.

Mezey Imre,
főszolgabíró.

3-2

A takarékoság és tisztaság kedvelői figyelmébe!

Használatban levő férfi-, női- és gyermekruhák, továbbá ernyők, keztyűk, háztartási cikkek u. m.: függönyök, terítők, butorszövetek, hímzések stb. gyakran használaton kívül helyzetnek csupán azért, mert megfoltosodtak, bepiszkolódtak, pedig azok vegyi tisztítással aránylag kevés költséggel ismét használhatóvá tehetők.

Ruhatisztítás vegyi úton!

A vegyileg tisztított ruhák eredeti színe, fénye és alakja (façon) megmarad, legyenek azok bármivel díszítettek is. Vegyi úton a zsír s egyéb peccések tökéletesen eltávolíthatnak s ki van az az eshetőség zárva, hogy az eltávolított, illetve kioldott peccések újból előtűnjenek.

Első vegyészeti ruhatisztító intézet

*-13 Tulajdonos:
Szabó Károly,
Zentán.

Gyakran megtörténik, hogy ruhadarabok csak akkor küldetnek tisztítani, midőn a foltok eltávolítását már megkísérelték, miáltal a szín, sőt maga a szövet is oly mértékben van megtámadva, hogy tökéletes tisztítás többé alig érhető el. Az ily darabok csupán jótállás nélkül tisztíthatók.

Csomagolás. Ha a tisztítandók dobozban küldetnek, úgy azok, ha a doboz megfelelő, ugyanazon dobozban küldetnek vissza, máskülönben a saját dobozkészítő műhelyemben előállított dobozokban, kellő vigyázattal csomagolottnak a küldemények. Csomagolásért saját költségemet számítom.

Átvételi elismervény. A küldemények átvételénél a t. rendelők értesítetnek s kívánatra közlöm a beküldött darabok tisztítási díját, mielőtt azok munkába vétetnek.

Elkészítési határidő. Rendes körülmények között 6-8 nap. Igen sürgős kivételnél a díjak költségtöbbletem arányában némileg magasabbak.

1417. sz.

kig. 1902.

Árlejtési hrdetmény.

Petrovác község alulirt előjárósága ezennel közhírré teszi, hogy a Petrovác községben építendő szegényház építési munkálatainak biztosítása céljából **folyó évi szeptember hó 4-én d. e. 8 órakor** fog a községbáznál nyilvános árlejtés tartatni.

Ugy az építési tervezetek, mint az árlejtési feltételek naponta d. e. 8-12 és d. u. 2-6 óráig a községbáznál betekinthetők. Petrovác, 1902. augusztus 22 én.

2-1

Az előjáróság.

6736. szám.

tkvi 1902.

Árverési hirdetmény.

A zombori kir. törvényszék mint telek-könyvi hatóság közhírré teszi, hogy Sztojsits Pál zombori lakos végrehajtónak Masirevits Györgyné szül. Mijits Miléva végrehajtást szenvedő elleni 900 kor. tőkekövetelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében a zombori kir. törvényszék és járásbírószék területén lévő s Zomborban fekvő, a zombori 1099. számú betétben Masirevits Györgyné szül. Mijits Miléva tulajdonú bejegyzett s A. I. 1-2. sor-számig foglalt 2060. és 2061. hr. számú jószágtestre 1900 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte a C. 13. sorszám alatt özv. Matoruski Miklósné szül. Vodocsenác Mária javára bekebelezett lakhatási jog sérelme nélkül, esetleg annak föntartása nélkül és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1902. évi szeptember hó 26-ik napján délután 3 órakor a zombori kir. törvényszék árverési helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 80 koronát készpénzben, vagy az 1881-ik évi LX. törvényeikk 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt szolgáltatni.

Zombor, 1902. évi július hó 4-én.

A kir. tvszék mint telekkönyvi hatóság.

Hetteszheimer,

kir. tszéki bíró.

1850. szám.

tkvi 1902.

Árverési hirdetmény.

A hódásghy kir. járásbírószék mint telek-könyvi hatóság közhírré teszi, hogy Brunner Keresztély végrehajtónak Vidits Avram végrehajtást szenvedő elleni 92 kor. 50 fil. tőkekövetelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében a zombori kir. törvényszék (a hódásghy kir. járásbírószék) területén lévő, Parabuty községben fekvő, a parabutyi 680. sz. betétben A. I. 1-2. sorsz. 887., 888. hr. sz. a foglalt 72. ö. i. sz. ház, udvar és kertből álló ingatlanra az árverést 800 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1902. évi szeptember hó 13. napján délután 3 órakor Parabuty községbáznál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 80 koronát készpénzben, vagy az 1881-ik évi LX. törvényeikk 42-ik §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt szolgáltatni.

Hódásghon, a kir. járásbírószék mint tkvi hatóságnál, 1902. évi július hó 7 én.

A hódásghy kir. járásbírószék mint tkvi hatóság.

6426. szám.

kig. 1902.

Hirdetmény.

Bács-Földvár községben lemondás folytán ürsedésbe jött községi orvosi állásra ezennel pályázatot hirdetek.

Felhívom az ezen állásra pályázni óhajtókat, hogy szabályszerűen felszerelt folyamódványaikat **szeptember hó 15-éig** annál is inkább adják be, mert a későn érkezőket figyelembe venni nem fogom.

Ezen állás javadalmazása évi 1200 korona fizetéssel, 40 fillér nappali és 1 korona éjjeli látogatási díjjal van egybekötve. Szegények ingyen gyógykezelendők.

Kelt O-Becsén, 1902. augusztus 11-én.

Főszolgabíró ur szabadságon:

Kovatsits,
szolgabíró.

3-3